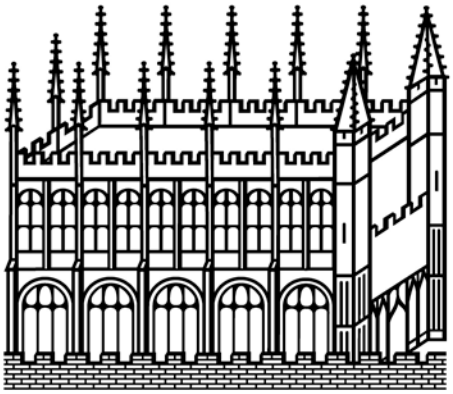

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

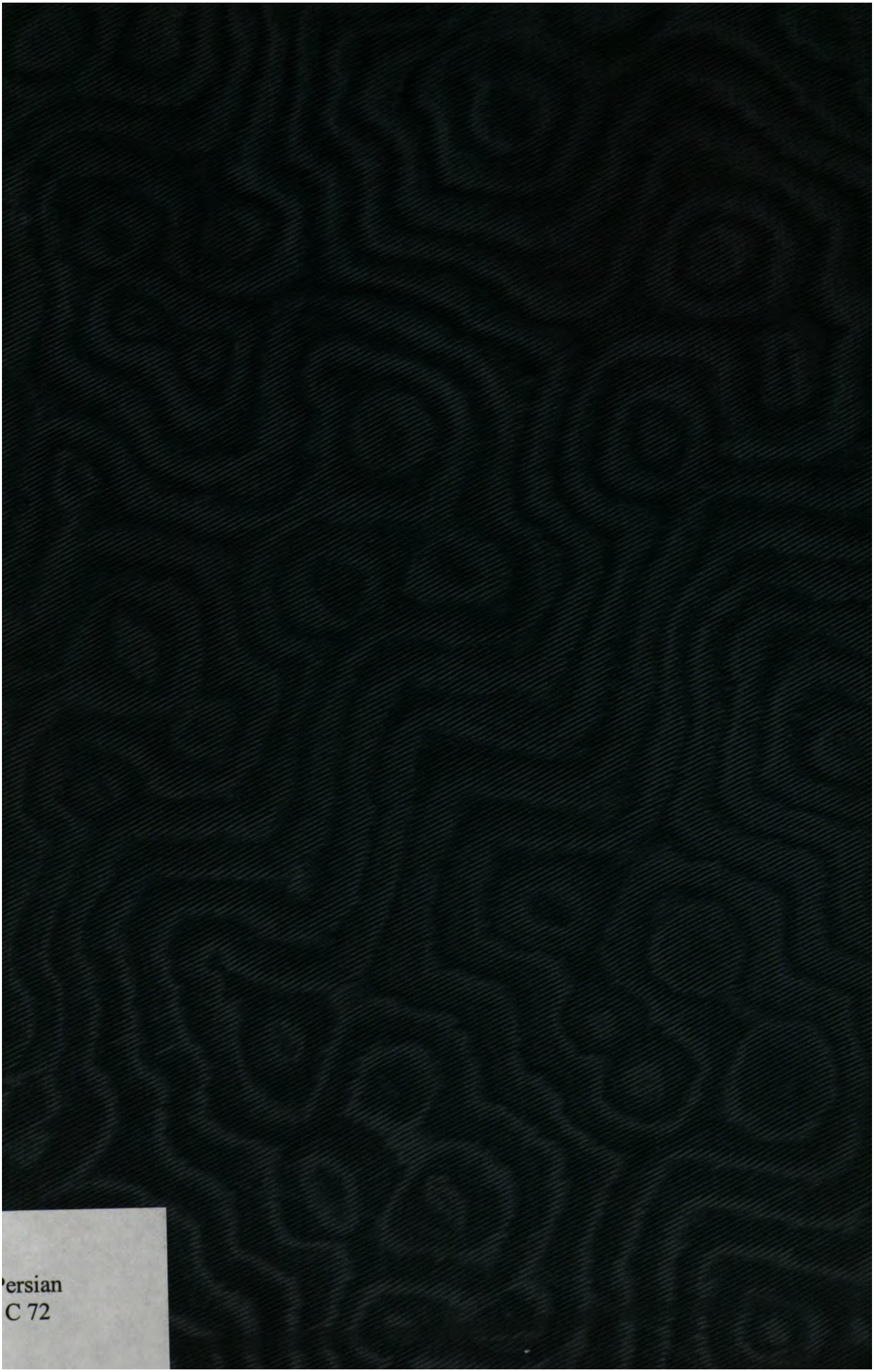
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

ersian
C 72

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	معنی مطلق	حال	امر	اسم فاعل قیاسی	اسم فاعل سماعی	اسم مفعول
باب نون									
نازیدن	ناز کرنا	ناز		نازید	می نازد	بناز	نازندہ	نازان	نازیدہ
نبشتن	لکھنا			نبشت					نبشتہ
نکوہیدن	ملامت کرنا بدی کرنا	نکوہش		نکوہید	می نکوہد		نکوہندہ		نکوہیدہ
نوردیدن	لپٹنا	نورد		نوردید	می نورد	بنورد	نوردندہ	رہ نورد	نوردیدہ
نوشتن	پینا			نوشت					نوشتہ
باب واو									
واخیدن	دھنکنا			واخید	می واخد		واخندہ		واخیدہ
ورغلانیدن	بہکانا			ورغلانید	می ورغلاند		ورغلانندہ		ورغلانیدہ
باب ہاے ہوز									
ہشتن	چھوڑنا			ہشت					ہشتہ
ہلیدن	چھوڑنا			ہلید	می ہلد	بہل	ہلندہ		ہلیدہ
باب یا									
یارستن	سکنا	یارائی		یارست	می یارد				یارستہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل اسم آلہ	اسم فاعل اسم آلہ	اسم مفعول
گرویدن	رغبت کرنا	گرویدگی		گروید	میگردد		گرونده		گرویده
گزیدن	کاٹ کھانا	گزیدگی		گزید	میگزاید میگزند		گزنده	مردم گزا لب گزان	گزنده
گزیدن	چن لینا			گزید	میگزیند	بگزین	گزیننده	خلوت گزین	گزیده گزین
گساردن	چھوڑنا کھانا			گسارد	میگسارد	بگسار	گسارنده	غمگسار	گساردہ
گسستن	ٹوٹنا توڑنا			گست					گسسته
گسیختن	توڑنا ٹوٹنا			گسیخت	می گسلد	بگسل	گسلنده	پیمان گسل	گسیخته
گشتن	پھرنا ہونا	گشتگی گشت		گشت					گشته
گماشتن	مقرر کرنا			گماشت	میگمارد	بگمار	گمارنده		گماشته

باب لام

لائیدن	شور کرنا بیہودہ بکنا			لائید	می لاید	بلای	لاینده		
لیسیدن	چاٹنا		لیساندن	لیسید	می لیسد	بلیس	لیسنده	کاسه لیس	لیسیده

باب میم

ماندن	مساوی ہونا	ماندگی		ماند	میماند	بمان	ماننده	مانا	
مکیدن	چوسنا		مکانیدن	مکید	می مکد	بمک	مکنده		مکیده

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیه	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل یا صفت مشبهه	اسم فاعل	اسم مفعول
فشاندن	جھاڑنا			فشاند	میفشاند	بفشان	فشاننده	درفشان	فشانده
فشردن	نچوڑنا گڑونا	فشار	فشانیدن	فشرد	می فشرد	بفشر	فشارنده	جگرفشار	فشرده
فگندن	ڈالنا			فگند	می فگند	بفگن	فگنده	سایه فگن	فگنده

باب کاف

کاستن	گھٹنا گھٹانا			کاست					کاسته
کافتن	کھودنا			کافت		بکاف			کافته
کاهیدن	گھٹنا گھٹانا	کاهش		کاهید	میکاهد	بکاه	کاهنده	جانکاه	کاهیده
کشودن	کھلنا کھولنا	کشود		کشود					کشوده
کفیدن	پھٹنا			کفید					کفیده
کندیدن	کھودنا		کندانیدن	کندید	میکند	بکن			کنده
کوفتن	ٹھوکنا کوٹنا	کوفت	کوبانیدن	کوفت	میکوبد	بکوب	کوبنده	کوبان درکوب	کوفته

باب گاف

گداختن	گھلنا پگھلانا گھلنا	گداز		گداخت	میگدازد	بگداز	گدازنده	جانگداز	گداخته
گرائیدن	خواہش کرنا	گرایش		گرائید	میگراید	بگرای	گراینده		گرائیده

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل قیاسی	اسم فاعل سماعی	اسم مفعول
شپلیدن	نجور نا سیٹی بجانا		شپلانیدن	شپلید	می شپلد		شپلندہ		شپلیدہ
شکوخیدن	ٹھوکر کھانا	شکوخ	شکوخانیدن	شکوخید	می شکوخد	بشکوخ	شکوخندہ		
شنفتن	سُننا			شنفت					شنفتہ
شنودن	سُنا	شنود		شنود					شنودہ
شوریدن	برہم ہونا شور کرنا	شورش	شورانیدن	شورید	میشورد			سلح شور	شوریدہ

باب طا

طپیدن	بیقرار ہونا	طپش	طپانیدن	طپید	می طپد	بطپ	طپندہ	طپان	طپیدہ
طرازیدن	نقش کرنا	طراز		طرازید	میطرازد	بطراز	طرازندہ	صورت طراز	طرازندہ

باب غین

غلطیدن	لوٹنا لیٹنا		غلطانیدن	غلطید	می غلطد	بغلط	غلطندہ	غلطان	غلطیدہ

باب فا

فرسودن	گھسنا	فرسودگی		فرسود	می فرساید	بفرسای	فرساینده	جانفرسا	فرسودہ
فریفتن	فریب کھانا فریب دینا	فریب		فریفت	میفریبد	بفریب	فریبندہ	ابلہ فریب	فریفتہ
فسردن	ٹھٹھرنا			فسرد					فسردہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	نہی مطلق	حال	امر	اسم فاعل معنی	اسم فاعل معنی	اسم مفعول
زدودن	صیقل کرنا	زدایش		زدود	می زداید	بزدای	زدانیدہ	غم زدای	زدودہ

باب ژا

ژولیدن	الجھنا			ژولید					ژولیدہ

باب سین

سپوختن	چھونا نکالنا			سپوخت					سپوختہ
سپوزیدن	چھونا نکالنا			سپوزید	می سپوزد	بسپوز	سپوزند		سپوزیدہ
ستدن	لینا	ستد		ستد					
سترون	مونڈنا موندوانا			سترد	می سترد		سترندہ	استرہ	سترودہ
ستودن	تعریف کرنا			ستود					ستودہ
سرشتن	گوندھنا	سرشت		سرشت					سرشتہ
سفتن	بیدھنا			سفت					سفتہ
سگالیدن	اندیشہ کرنا	سگال		سگالید	می سگالد	بسگال	سگالندہ	خیرسگال	سگالیدہ

باب شین

شاشیدن	پیشاب کرنا			شاشید	می شاشد		شاشندہ		شاشیدہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل	اسم مفعول
باب دال								
درفشیدن	کانپنا چمکنا			درفشید	می درفشد	بدرفش	درفشندہ	
دمیدن	اوگنا طلوع کرنا پھولنا	دم	دمانیدن	دمید	میدمد	بدم	دمندہ	دمان دمیدہ
باب را								
ربودن	لیجانا	ربودگی		ربود	میرباید	بہ ربا	ربایندہ	ولربا ربودہ
رخشیدن	چمکنا		رخشانیدن	رخشید	میرخشد	برخش	رخشندہ	رخشان رخشیدہ
رستن	چھوٹنا	رستگاری		رست				رستگار رستہ
رُستن	اوگنا			رُست				رُستہ
رہیدن	چھوٹنا	رہائی	رہانیدن	رہید	میرہد	برہ	رہندہ	رہا رہیدہ
ریختن	چھڑکنا بچھانا	ریزش		ریخت	میریزد	بریز	ریزندہ	عرق ریز ریختہ
ریدن	گھنا			رید	میرید	بری		
رسیدن	کاتنا			رسید	میرسید	برسیں	رسیندہ	رسیدہ
باب زا								
زائیدن	جنا	زائیدگی		زائید	میزاید	بزای	زائندہ	حاذقنا زائیدہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل یا صفت	اسم مفعول یا صفت	اسم مفعول
تنیدن	تنا			تنید	می تند	بتن	تنندہ		تنیدہ
باب چا									
چریدن	غالب ہونا			چرید	می چرد	بچرب	چرندہ		چریدہ
چمیدن	لچکنا	چمش	چمانیدن	چمید	می چمد	بچم	چمندہ	چمان	چمیدہ
باب خا									
خائیدن	چبانا			خائید	می خائد	بخای	خائندہ	زار خای	خائیدہ
خرامیدن	مکر اکر چلنا	خرام		خرامید	میخرامد	بخرام	خرامندہ	خوشخرام	خرامیدہ
خزیدن	گھسنا			خزید	میخزد	بخز	خزندہ	خزان	خزندہ
خستن	زخمی ہونا زخمی کرنا	خستگی		خست					خستہ
خلیدن	چبھنا	خلش	خلانیدن	خلید	میخلد		خلندہ		خلیدہ
خمیدن	بڑھاپا ہونا	خمیدگی خم	خمانیدن	خمید	میخمد	بخم	خمندہ		خمیدہ
خنبیدن	تالی بجانا			خنبید	می خنبد	بخنب	خنبندہ		
خوشیدن	سوکھنا			خوشید	می خوشد	بخوش	خوشندہ		خوشیدہ
خیسیدن	تر ہونا		خیسانیدن	خیسید	میخیسد	بخیس			خیسیدہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل معنی	اسم فاعل اسمی	اسم مفعول
باب پا									
پاریدن	پرواز کرنا			پاریدہ					پاریدہ
پالودن	صاف کرنا	پالایش		پالودہ	می پالاید	پیالای	پالاینده		پالودہ
پائیدن	ٹھہرنا	پائیدگی		پائید	میپاید	بپای	پاینده	دیرپای	پائیدہ
پرداختن	خالی کرنا مشغول ہونا سنوارنا			پرداخت	میپردازد	بپرداز	پردازنده	چہرہ پرداز	پرداختہ
پرہیزیدن	پرہیز کرنا	پرہیز	پرہیزانیدن	پرہیزید	می پرہیزد	بپرہیز	پرہیزنده		پرہیزیدہ
پژوہیدن	فکر کرنا	پژوہش		پژوہید	می پژوہد	بپژوہ	پژوہنده	حق پژوہ	پژوہیدہ
پیراستن	چھانٹنا	پیرایش		پیراست	می پیراید	بہ پیرائے	پیرایندہ	باغ پیرائے	پیراستہ
باب تا									
تاختن	دوڑنا	تازش ترکتاز		تاخت	می تازد	بتاز	تازنده	یکہ تاز	تاختہ
تراویدن	ٹپکنا	تراوش		تراوید	می تراود		تراونده		تراویدہ
ترکیدن	شق ہونا			ترکید	می ترکد		ترکنده		ترکیدہ
تفتن	گرم ہونا			تفت					تفتہ
تفسیدن	گرم ہونا			تفسید	می تفسد		تفسنده	تفسان	تفسیدہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل حالیہ	اسم فاعل ماضی	اسم مفعول
استردن	مونڈنا صاف کرنا			استرد			استرندہ	استرہ	استردہ
افراشتن	بلند کرنا			افراشت					افراشتہ
افشاندن	جھاڑنا پھوڑنا	افشان		افشاند	می افشاند	بیفشان	افشانندہ	غلہ افشان	افشاندہ
افشردن	نچوڑنا	افشار	افشرانیدن	افشرد	می افشارد	بیفشار	افشارندہ		افشردہ دست افشار
انبودن	ایک دوسرے پر چننا			انبود					انبودہ
انجامیدن	تمام کرنا	انجام		انجامید	می انجامد		انجامندہ		انجامیدہ
اندودن	لیپنا ملمع کرنا			اندود	می اندایند	بیندای	اندایندہ	گل اندای	اندودہ
انگاردن	معلوم کرنا			انگارد	می انگارد	بینگار	انگارندہ		انگاریدہ
انکاشتن	معلوم کرنا			انکاشت					انکاشتہ

باب با

بالیدن	زیادہ ہونا جسم کا بڑھنا	بالیدگی بالش		بالید	می بالد	ببال	بالندہ		بالیدہ
برشتن	بھوننا		بریانیدن	برشت					برشتہ نیم برشت بریان
بریدن	کاٹنا	برش		برید	می برد	ببر	برندہ	کنیسہ بران	بریدہ
بیختن	چھاننا		بیزانیدن	بیخت	می بیزد	ببیز	بیزندہ		بیختہ پارچہ بیز

اور اوسکی جمع اسم فاعل کی جیسا نمبر ۱۴ مین بیان ہوا۔

تنبیہ۔ نفی کے صیغونکو مثل اثبات کے قیاس کرلینا چاہیے کہ نفی کے واسطے صرف حرف نون اول مین صیغہاے اثبات کے لاتے ہین۔

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	ظرف تعدیہ	ظرف مطلق	حال	امر	اسم فاعل	اسم فاعل	اسم مفعول
باب الف									
آختن	تلوار کھینچنا			آخت					آختہ
آرمیدن	آرام کرنا			آرامید					آرمیدہ
آروغیدن	ڈکار لینا	آروغ		آروغید	می آروغد	بیاروغ	آروغندہ		
آشامیدن	پینا	آشام		آشامید	می آشامد	بیاشام	آشامندہ	دُرد آشام	آشامیدہ
آشفتن	پریشان کرنا پریشان ہونا	آشوب		آشفت	می آشوبد	بیاشوب	آشوبندہ	شہر آشوب	آشفتہ
آغازیدن	شروع کرنا	آغاز		آغازید	می آغازد	بیاغاز	آغازندہ		آغازیدہ
آغشتن	آلودہ ہونا			آغشت					آغشتہ
آمرزیدن	بخشنا	آمرزش	آمرزانیدن	آمرزید	می آمرزد	بیامرز	آمرزندہ	آمرزگار	آمرزیدہ
آمودن	بھرنا سنوارنا			آمود					آمودہ
آہیختن	نکلنا تلوار کھینچنا			آہیخت					آہیختہ

البتہ بآے زائدہ اول مین زیادہ کرتے ہین جیسے بیاید بیایند یا بیائید بیایم بیائیم۔

۱۳۔ نہی صیغہ واحد حاضر مین میم امر کے اول لگاؤ اور باقی مین نون نفی مضارع کے اول بڑھاؤ جیسے نیاید نیایند میا میائید نیایم نیائیم۔

۱۴۔ امر واحد حاضر کے آخر ندہ بڑھاؤ جیسے ای + ندہ۔ آیندہ اور اوسکی جمع کیواسطے ہاے ہوز کو کاف فارسی سے بدل کر الف ونون جمع کا لگاؤ مثلاً آیندہ ۔ ہ + گ + ان۔ آیندگان اسم فاعل قیاسی بنگیا۔

۱۵۔ مصدر متعدی اوسکو کہتے ہین جسکے افعال مین فعل۔ فاعل۔ مفعول ہون جیسے زید کتاب آورد۔

۱۶۔ ماضی مطلق معروف کے بنانے کا قاعدہ نمبر ۳ مین مذکور ہوا ہی وہی قاعدہ سب مصادر کے لیے عام ہی۔

۱۷۔ سب افعال مجہول بنانے کا یہ کلیہ قاعدہ ہی کہ ماضی مطلق معروف کے آخر ہاے مختفی زیادہ کرکے اور اوسکے ماقبل کو متحرک کرکے مصدر شدن کا وہی فعل اوسکے بعد بڑھاؤ جون سا فعل بنانا منظور ہو جیسے۔ آوردہ شد آوردہ شدند آوردہ شدی آوردہ شدید آوردہ شدم آوردہ شدیم۔

۱۸۔ اسم مفعول۔ ماضی مطلق معروف کے آخر ہاے مختفی زیادہ کرکے بناؤ مثلاً آوردہ

لفظ باشد زیادہ کرو تو صیغہ واحد غائب ماضی احتمالی بنجائیگا اور زان بعد باشد کا د کہ علامت
واحد غائب ہی دور کرکے باقی مین علامات متذکرہ نمبر ۳ بڑھاؤ کل صیغہ جات بنجائینگے جیسے
آمدہ باشد آمدہ باشند آمدہ باشی آمدہ باشید آمدہ باشم آمدہ باشیم۔

۸۔ ماضی تمنائی کے صرف تین صیغے واحد غائب جمع غائب واحد متکلم ہوتے ہین
ہر سہ صیغہ مذکورہ ماضی مطلق کے آخر یاے مجہول زیادہ کرو تو ہر سہ صیغہ ماضی تمنائی بنجائینگے
جیسے آمدے آمدندے آمدمے۔

۹۔ مضارع کے بنانیکا کوئی قاعدہ کلیہ نہین ہی لہذا ہر مصدر کے ساتھ اوسکا مضارع
لکھا گیا ہی اور باقی صیغہ جات کے بنانے کیواسطے واحد غائب کا د دور کرکے علامات
متذکرہ نمبر ۳ بڑھاؤ جیسے آید آیند آئی آئید ایم آیم۔

۱۰۔ ہر صیغہ مضارع کے اول لفظ مے زیادہ کرو تو فعل حال کا ہر صیغہ بنجائیگا جیسے
مے آید مے آیند مے آئی مے ائید مے آیم مے آیم۔

۱۱۔ ماضی مطلق کے اول لفظ خواہد لگاؤ تو فعل مستقبل صیغہ واحد غائب بنجائیگا
اور لفظ خواہد سے د علامت واحد غائب دور کرکے علامات متذکرہ نمبر ۳ بڑھاو اور
کل صیغہ جات بنجائینگے جیسے خواہد آمد خواہند آمد خواہی آمد خواہید آمد خواہم آمد خواہیم آمد

۱۲۔ امر واحد حاضر۔ مضارع کا د آل دور کرنیسے بنتا ہی باقی صیغہ مثل مضارع

اور کبھی امر واحد حاضر کے آخر شین ساکن ماقبل مکسور بڑھانے سے جیسے آزمایش ستایش
وغیرہ اور کبھی امر واحد حاضر کے آخر صرف یای معروف زیادہ کرنے سے مثلاً خموشی اور کبھی
ماضی مطلق اور امر واحد حاضر کے اجتماع سے جیسے گفتگو وجستجو وغیرہ۔

۳۔ مصدر سے نون مع حرکت ماقبل دور کرو تو صیغۂ ماضی مطلق واحد غائب بنجائیگا اور
علامات ند ی معروف ید م یم واحد غائب کے آگے لگانے سے صیغۂ جمع غائب اور
واحد حاضر جمع حاضر واحد متکلم جمع متکلم بنجائینگے جیسے آمد آمدند آمدی آمدید آمدم آمدیم۔

۴۔ ماضی مطلق کے آخرہاے مختفی بڑھا کر اور اوسکے ماقبل کو متحرک کرکے است آمد ہمزہ
ہاے مختفی کے اوپر آید آم ایم زیادہ کرو ماضی قریب کے صیغہ جات مذکورہ بالا بنجائینگے
آمدہ است آمدہ اند آمدۂ امدہ اید آمدہ ام آمدہ ایم۔

۵۔ ماضی مطلق کے آخرہاے مختفی زیادہ کرکے لفظ بود لگاؤ تو ماضی بعید واحد غائب
بنجائیگا اور بود کے آخر علامات متذکرہ نمبر ۳ لگاؤ تو کل صیغہ جات مطلوبہ بنجائینگے جیسے آمدہ بود
آمدہ بودند آمدہ بودی آمدہ بودید آمدہ بودم آمدہ بودیم۔

۶۔ ہر صیغہ ماضی کے اول لفظ مے زیادہ کرنے سے صیغہ جات ماضی ناتمام بنجائینگے جیسے
مے آمد مے آمدند مے آمدی مے آمدید مے آمدم مے آمدیم۔

۷۔ ماضی مطلق کے آخرہاے مختفی زیادہ کرکے اور اوسکے ماقبل کو متحرک کرکے

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل قیاسی	اسم فاعل سماعی	اسم مفعول
نہفتن	چھپنا چھپانا			نہفت					نہفتہ
نیوشیدن	سننا			نیوشید	می نیوشد	بنیوش	نیوشندہ	سخن نیوش	نیوشیدہ

باب واو

ورزیدن	اختیار کرنا مشق کرنا	ورزش		ورزید	می ورزد	بورز	ورزندہ	ورزان	ورزیدہ
وزیدن	ہوا چلنا			وزید	می وزد	بوز	وزندہ	وزان	وزیدہ

باب ہای ہوز

ہراسیدن	ڈرنا	ہراس	ہراسانیدن	ہراسید	می ہراسد	بہراس	ہراسندہ	ہراسان	ہراسیدہ

باب یای

یافتن	پانا			یافت	می یابد	بیاب	یابندہ	کامیاب	یافتہ

حصّۂ دوم

۱ - مصدر لازم اوسکو کہتے ہین جسمین مفعول نہو صرف فاعل پر فعل تمام ہو جیسے زید آیا

۲ - حاصل مصدر اوسکو کہتے ہین جو معنی مصدر کے بتلائے لیکن وہ مصدر نہو یہ مصدر سے کئی طرحپہ بنایا جاتا ہی کبھی بروزن ماضی مطلق جیسے آمدن سے آمد اور کبھی واحد امر حاضر کیطرح مثلاً آزار اور کبھی آر اور گی آخر ماضی مطلق کے زیادہ کرنے سے جیسے گفتار و افتادگی

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل حقیقی	اسم فاعل مجازی	اسم مفعول
مالیدن	ملنا	مالش		مالید	میمالد	بمال	مالنده	عدو مال مالان	پامال مالیده
ماندن	رہنا	ماندگی		ماند	میماند	بمان	مانده	شادمان	مانده
مُردن	مرنا			مرد	می میرد	بمیر	میرنده		مرده

باب نون

نالیدن	شور کرنا	نالش		نالید	می نالد	بنال	نالنده	نالان	نالیده
نامیدن	نام رکھنا			نامید	مینامد		نامنده		نامیده
نشستن	بیٹھنا		نشانیدن	نشست	می نشیند	بنشین	نشیننده	خاکنشین	نشسته
نگاشتن	لکھنا	نگارش		نگاشت	می نگارد	بنگار	نگارنده	صورت نگار	نگاشته
نگریستن	دیکھنا	نگرانی		نگریست	می نگرد	بنگر	نگرنده	نگران	نگریسته
نمودن	دیکھنا دکھلانا کرنا	نمود		نمود	مینماید	بنمای	نماینده	نمودار نمایان رہنما	نموده
نواختن	نوازنا بجانا	نوازش		نواخت	مینوازد	بنواز	نوازنده	بنده نواز	نواخته
نوشتن	لکھنا	نوشت	نویسانیدن	نوشت	مینویسد	بنویس	نویسنده	نویسان خوشنویس	نوشته
نوشیدن	پینا	نوش	نوشانیدن	نوشید	مینوشد	بنوش	نوشنده	می نوش	نوشیده
نهادن	رکھنا			نهاد	می نهد	بنه	نهنده	منت نه	نهیده

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	فاعل مطلق	حال	امر	اسم فاعل	اسم مفعول
گردیدن	ہونا پھرنا	گردش	گردانیدن	گردید	میگردد	بگرد	گردندہ	گردیدہ
گرفتن	پکڑنا قرض کرنا	گرفت گیرائی		گرفت	میگیرد	بگیر	گیرندہ	گرفتار گرفتہ
گریختن	بھاگنا	گریز		گریخت	میگریزد	بگریز	گریزندہ	گریزان گریختہ
گریستن	رونا	گریہ		گریست	میگرید	بگری	گرینده	گریان گریستہ
گزاردن	ادا کرنا	گزارش		گزارد	میگزارد	بگزار	گزارندہ	نمازگزار گزاردہ
گستردن	بچھانا		گستردانیدن	گسترد	میگسترد	بگستر	گسترندہ	کرم گستر گستردہ
گفتن	کہنا	گویائی گفتار		گفت	میگوید	بگو	گوینده	گویان گویا گفتہ
گنجیدن	سمانا	گنجایش		گنجید	میگنجد	بگنج	گنجندہ	گنجیدہ
گواریدن	ہضم ہونا	گوارش		گوارید	میگوارد	بگوار	گوارندہ	گوارا گواریدہ

باب لام

لافیدن	فضول بکنا	لاف		لافید	می لافد	بلاف	لافندہ	
لرزیدن	کانپنا	لرزش	لرزانیدن	لرزید	میلرزد	بلرز	لرزندہ	لرزان لرزیدہ
لغزیدن	پھسلنا	لغزش	لغزانیدن	لغزید	میلغزد	بلغز	لغزندہ	لغزان لغزیدہ

باب میم

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	نفی مطلق	حال	امر	اسم فاعل یا صفت	اسم فاعل یا صفت	اسم مفعول
فہمیدن	سمجھنا	فہم	فہمانیدن	فہمید	می فہمد	بفہم	فہمندہ	سخن فہم	فہمیدہ
باب کاف									
کاشتن	بونا			کاشت	میکارد	بکار	کارندہ	تخم کار	کاشتہ
کاویدن	کھودنا	کاوش		کاوید	می کاود	بکاو	کاوندہ		کاویدہ
کردن	کرنا	کار کردار	کنانیدن	کرد	میکند	بکن	کنندہ	نصیحت کن گریہ کنان	کردہ
کشادن	کھلنا کھولنا	کشایش		کشاد	میکشاید	بکشا	کشایندہ	مشکل کشا	کشادہ
کُشتن	مارنا مار ڈالنا	کشش		کشت	میکشد	بکش	کشندہ	دشمن کش	کشتہ
کِشتن	بونا	کشت		کشت					کِشتہ
کشیدن	کھینچنا	کشش		کشید	میکشد	بکش	کشندہ	گردن کش دامن کشان	کشیدہ
کندن	کھودنا			کند	میکند	بکن	کنندہ	چاہ کن	کندہ
کوشیدن	کوشش کرنا			کوشید	میکوشد	بکوش	کوشندہ	سخت کوش	کوشیدہ
باب گاف									
گذاشتن	چھوڑنا	فروگذاشت		گذاشت	میگذارد	بگذار	گذارندہ		گذاشتہ
گذشتن	گذرنا		گذرانیدن	گذشت	میگذرد	بگذر	گذرندہ	جگر گذار	گذشتہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	نہی مطلق	حال	امر	اسم فاعل	اسم فاعل	اسم مفعول
شمردن	گننا	شمار		شمرد	میشمارد	بشمار	شمارندہ	اخرشمار	شمردہ
شناختن	پہچاننا	شناخت شناسائی		شناخت	میشناسد	بشناس	شناسندہ	حق شناس شناسا	شناختہ
شنیدن	سننا سونگھنا	شنوائی		شنید	میشنود	بشنو	شنوندہ	شنوا سخن شنوا	شنیدہ
باب طا									
طلبیدن	بلانا چاہنا	طلب		طلبید	می طلبد	بطلب	طلبندہ	طلبگار	طلبیدہ
باب غین									
غارتیدن	لوٹنا	غارت		غارتید					غارتیدہ
غنودن	اونگھنا	غنودگی		غنود					غنودہ
باب فا									
فتادن	گرنا پڑنا			فتاد	می فتد				فتادہ
فرستادن	بھیجنا			فرستاد	می فرستد	بفرست	فرستندہ		فرستادہ
فرمودن	فرمانا	فرمایش		فرمود	میفرماید	بفرمای	فرماینده	کارفرما	فرمودہ
فروختن	بیچنا	فروخت فروش	فروشانیدن	فروخت	میفروشد	بفروش	فروشندہ	جلوہ فروش	فروختہ
فزودن	زیادہ کرنا زیادہ ہونا	فزایش		فزود	میفزاید	بفزای	فزائندہ	راحت افزا	فزودہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل یا صفت	اسم مفعول
سرائیدن	گانا			سرائید	می سرایدِ	بسرائے	سرائیدہ	نغمہ سرا	سرائیدہ
سزیدن	لائق ہونا	سزا		سزید	میسزد		سزندہ	سزاوار	
سنجیدن	تولنا		سنجانیدن	سنجید	می سنجد	بسنج	سنجیدہ	گہرسنج	سنجیدہ
سوختن	جلنا رشک جلانا رشک کرنا	سوخت سوزش	سوزانیدن	سوخت	می سوزد	بسوز	سوزندہ	سوزان دلسوز	سوختہ
سودن	گھسنا			سود					سودہ

باب شین

شائستن	لائق ہونا			شائست	میشاید			شایان	شائستہ
شتافتن	دوڑنا	شتاب		شتافت	می شتابد	بشتاب	شتابندہ	شتابان	شتابیدہ
شدن	جانا ہونا			شد	میشود	بشو	شوندہ		شدہ
شستن	دھونا	شست و شو		شست	میشوید	بشو	شوینده	پارچہ شو	شستہ
شکستن	توڑنا ٹوٹنا	شکن شکست		شکست	میشکند	بشکن	شکنندہ	بت شکن	شکستہ
شکیبیدن	صبر کرنا	شکیبائی		شکیبید	می شکیبد	بشکیب	شکیبندہ		شکیبیدہ
شگافتن	پھٹنا چیرنا	شگاف		شگافت	میشگافد	بشگاف	شگافندہ	خارا شگاف	شگافتہ
شگفتن	کھلنا	شگفت		شگفت	می شگفد				شگفتہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیه	نفی مطلق	حال	امر	اسم فاعل	اسم مفعول
رنجیدن	آزرده ہونا	رنجش	رنجانیدن	رنجید	میرنجد	برنج	رنجیده	زودرنج رنجان رنجیده
روئیدن	اوگنا		رویانیدن	روئید	میروید		روینده	خودرو روئیده

باب زا

زادن	جنا			زاد				آدم زاد زاده
زاریدن	رونا	زاری		زاریدن	میزارد			زار
زدن	مارنا	زدش		زد	میزند	بزن	زننده	ضمیشیرزن کف زنان زده
زیستن	جینا			زیست	میزید	بزی	زنده	

باب سین

ساختن	موافقت کرنا بنانا	سازش ساخت		ساخت	میسازد	بساز	سازنده	زره ساز ساخته
سائیدن	پیسنا			سائید	میساید	بسای	سائینده	سرمه سا سائیده
سپردن	سونپنا	سپارش		سپرد	میسپارد	بسپار	سپارنده	جانسپار سپرده
ستاندن	لینا			ستاند	می ستاند	بستان	ستاننده	کشورستان ستانده
ستائیدن	سراہنا	ستایش		ستائید	می ستاید	بستای	ستاینده	خودستا ستائیده
ستیزیدن	لڑنا		ستیزانیدن	ستیزید	می ستیزد	بستیز	ستیزنده	ستیزان ستیزنده

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیه	نهی مطلق	حال	امر	اسم فاعل یا صفت	اسم فاعل معنی	اسم مفعول
دزدیدن	چورانا	دزدی		دزدید	می دزدد	بدزد	دزدنده	آب دزد	دزدیده
دوختن	سینا	دوخت	دوزانیدن	دوخت	میدوزد	بدوز	دوزنده	خیمه دوز	دوخته
دوشیدن	دُهنا		دوشانیدن	دوشید	می دوشد	بدوش	دوشنده		دوشیده
دویدن	دوڑنا		دوانیدن	دوید	می دود	بدو	دونده	تیز دو دوان	دویده
دیدن	دیکھنا	بینش دید		دید	می بیند	ببین	بیننده	حق بین بینا	دیده
باب را									
راندن	ہانکنا			راند	می راند	بران	راننده	حکمران	رانده
رزیدن	رنگنا			رزید	میرزد	برز	رزنده	رنگریز	رزیده
رسیدن	پہونچنا	رسائی	رسانیدن	رسید	میرسد	برس	رسنده	رسا فریادرس	رسیده
رشتن	کاتنا			رشت					رشته
رفتن	جانا چلنا	روش رفتار		رفت	میرود	برو	رونده	روان گرم رو	رفته
رُفتن	بہانا	رفت روب	روبانیدن	رفت	میروبد	بروب	روبنده	روبان خاک روب	رفته
رقصیدن	ناچنا	رقص	رقصانیدن	رقصید	میرقصد	برقص	رقصنده	رقصان	
رمیدن	بھاگنا	رم	رمانیدن	رمید	میرمد	برم	رمنده	رمان	رمیده

مصدر	معنی مصدر	حال مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل	اسم مفعول
خفتن	سونا	خفت	خسپانیدن	خفت	میخسپد	بخفت بخسپ	خسپنده	خفته
خموشیدن	چپ رہنا	خاموشی	خموشانیدن	خموشید	میخموشد	بخموش	خموشنده	خاموش خموشیده
خندیدن	ہنسنا	خنده	خندانیدن	خندید	میخندد	بخند	خندنده	خندان خندیده
خوابیدن	سونا	خواب	خوابانیدن	خوابید	میخوابد	بخواب	خوابنده	خوابیده
خواستن	چاہنا	خواہش		خواست	میخواہد	بخواه	خواہنده	خیرخواہ خواہان خواسته
خواندن	پڑھنا بلانا			خواند	میخواند	بخوان	خواننده	قرآن خوان خوانا خوانده
خوردن	کھانا	خورش	خورانیدن	خورد	میخورد	بخور	خورنده	خونخوار غمخوار خورده

باب دال

دادن	دینا	داد دہش	دہانیدن	داد	میدہد	بده	دہنده	نان ده	داده
داشتن	رکھنا	داشت		داشت	میدارد	بدار	دارنده	مالدار	داشته
دانستن	جاننا	دانش دانائی		دانست	میداند	بدان	داننده	حسابدان دانا	دانسته
درخشیدن	چمکنا	درخش	درخشانیدن	درخشید	میدرخشد	بدرخش	درخشنده	درخشان	درخشیده
درودن	کاٹنا	درو		درود	میدرود	بدرو	درونده		درویده
دریدن	پھاڑنا		درانیدن	درید	میدرد	بدر	درنده	مردم در	دریده

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	نفی مطلق	حال	امر	اسم فاعل	اسم مفعول	اسم مفعول
جنبیدن	ہلنا	جنبش	جنبانیدن	جنبید	می جنبد	بجنب	جنبندہ	جنبان	جنبیدہ
جوشیدن	ابلنا	جوش جوشش	جوشانیدن	جوشید	می جوشد	بجوش	جوشندہ	جوشان	جوشیدہ

باب چا

چریدن	چرنا	چرا	چرانیدن	چرید	می چرد	بچر	چرندہ		چریدہ
چسپیدن	لپٹنا	چسپیدگی	چسپانیدن	چسپید	می چسپد	بچسپ	چسپندہ	چسپان دچسپ	چسپیدہ
چشیدن	چکھنا	چاشنی	چشانیدن	چشید	می چشد	بچش	چشندہ	نمک چش	چشیدہ
چکیدن	ٹپکنا	چکش	چکانیدن	چکید	می چکد	بچک	چکندہ	خوں چکان	چکیدہ
چیدن	چننا			چید	می چیند	بچین	چینندہ	خوشہ چین	چیدہ

باب خا

خاریدن	کھجانا	خارش		خارید	میخارد	بخار	خارندہ	پشت خار	خاریدہ
خاستن	اوٹھنا			خاست	می خیزد	بخیز	خیزندہ	سحر خیز	خاستہ
خراشیدن	چھیلنا	خراش		خراشید	میخراشد	بخراش	خراشندہ	سمع خراش	خراشیدہ
خروشیدن	شور کرنا	خروش	خروشانیدن	خروشید	میخروشد	بخروش	خروشندہ	خروشان	
خریدن	مول لینا	خرید		خرید	میخرد	بخر	خرندہ	ابزار الخ خریدار	خریدہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل بمصدر	طریق تعدیہ	نہی مطلق	حال	امر	اسم فاعل یا صفت مشبہ	اسم فاعل مرکب	اسم مفعول
پوشیدن	پہنا چھپانا	پوشش	پوشانیدن	پوشید	می پوشد	بپوش	پوشندہ	خطا پوش	پوشیدہ
پوئیدن	دوڑنا	پویش پویا پوشش	پویانیدن	پوئید	می پوید	بپوی	پوئندہ		پویان
پیچیدن	لپیٹنا	پیچ پیچش	پیچانیدن	بپیچید	می پیچد	بہ پیچ	پیچندہ	پیچ پیچان	پیچیدہ
پیمودن	ناپنا	پیمائش		بپیمود	می پیماید	بہ پیمای	پیماینده	باد پیما	پیمودہ
پیوستن	ملنا ملانا	پیوند		پیوست	می پیوندد	بہ پیوند			پیوستہ

باب تا

تافتن	چمکنا بٹنا	تابش تاب		تافت	می تابد	بتاب	تابندہ	تابان عالم تاب	تافتہ
تپیدن	تڑپنا	تپش	تپانیدن	بتپید	می تپد	بتپ	تپندہ	تپان	تپیدہ
تراشیدن	کاٹنا چھیلنا	تراش		تراشید	می تراشد	بتراش	تراشندہ	موتراش	تراشیدہ
ترسیدن	ڈرنا	ترس	ترسانیدن	ترسید	می ترسد	بترس	ترسندہ	ترسان خدا ترس	ترسیدہ
توانستن	سکنا	توانائی توان		توانست	میتواند		تواننده	توانا	

باب جیم

جہتن	کودنا	جست	جہانیدن	جست	بجہد	بجہ	جہندہ	جہان	جستہ
جستن	ڈھونڈھنا	جویائی جستجو	جویانیدن	جست	بجوید	بجو	جوینده	جویان	جستہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	نہی مطلق	حال	امر	اسم فاعل تعدیہ	اسم فاعل سماعی	اسم مفعول
بوسیدن	بوسیدہ ہونا چومنا	بوسیدگی بوسہ		بوسید	می بوسد	ببوس	بوسندہ	زمین بوس	بوسیدہ
بوئیدن	سونگھنا بو دینا		بوپانیدن	بوئید	می بوید	ببوی	بوینده	بو یا	بوئیدہ

باب پا

پاشیدن	بکھرنا چھڑکنا			پاشید	می پاشد	بپاش	باشندہ	پاشان گہرپاش	پاشیدہ
پختن	پکانا	پزش	پزانیدن	پخت	می پزد	بپز	پزندہ	نان پز	پختہ
پذیرفتن	قبول کرنا	پذیرائی		پذیرفت	می پذیرد	بپذیر	پذیرندہ	پذیرا پوزش پذیر	پذیرفتہ
پرستیدن	پوجنا	پرستش		پرستید	می پرستد	بپرست	پرستندہ		پرستیدہ
پرسیدن	پوچھنا	پرسش	پرسید	می پرسد	بپرس	پرسندہ	پرسان		پرسیدہ
پروردن پروراندن	پالنا	پرورش		پرورد	می پرورد	بپرور	پرورندہ	پروردگار غریب پرور	پروردہ
پریدن	اڑنا	پرواز	پرانیدن	پرید	می پرد	بپر	پرندہ	پران	پریدہ
پُریدن	بھرنا			پُرید	می پُرد	بپُر			پُریدہ
پژمردن	کملانا			پژمرد					پژمردہ
پسندیدن	پسند کرنا	پسند		پسندید	می پسندد	بپسند	پسندندہ	مشکل پسند	پسندیدہ
پنداشتن	معلوم کرنا	پندار		پنداشت	می پندارد	بپندار	پندارندہ		پنداشتہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل حالیہ	اسم فاعل ماضی	اسم مفعول
باب بای									
باختن	ہارنا کھیلنا			باخت بازید	می بازد	بباز	بازندہ	قمارباز	باختہ
باریدن	برسنا برسانا	بارش		بارید	می بارد	ببار	بارندہ	انگبار باران	باریدہ
بافتن	بنا	بافت		بافت	می بافد	بباف	بافندہ	نورباف	بافتہ
بایستن	ضروری ہونا چاہیے ہونا			بایست	می باید				بایستہ
بخشودن	بخشنا	بخشایش		بخشود	می بخشاید	ببخشای	بخشایندہ		بخشودہ
بخشیدن	بخشنا	بخشش		بخشید	می بخشد	ببخش	بخشندہ	خطابخش	بخشیدہ
برآمدن	باہر نکلنا حاصل ہونا بلند ہونا	برآمد		برآمد	می برآید	برآی	برآیندہ		برآمدہ
برآوردن	باہر لانا			برآورد	برمی آرد	برآور	برآورندہ		برآوردہ
برداشتن	اوٹھانا			برداشت	برمیدارد	بردار	بردارندہ	غلط بردار	برداشتہ
بُردن	لیجانا			بُرد	می برد	ببر	برندہ	نامہ بر	بردہ
برگشتن	پھرنا	برگشتگی		برگشت	برمیگردد	برگرد			برگشتہ
بستن	باندھنا	بندوبست بندش		بست	می بندد	ببند		شکستہ بند	بستہ
بودن	ہونا رہنا	بود		بود	میباشد	بباش	باشندہ	خوش باش	بودہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	نہی مطلق	حال	امر	اسم فاعل مثبت	اسم فاعل منفی	اسم مفعول
ارزیدن	قیمت پانا	ارزش		ارزید	می ارزد	بیرز	ارزندہ	کم ارز	ارزیدہ
ایستادن استادن	کھڑا ہونا	استادگی		استاد	می استد	بایست			استادہ
اوفتادن افتادن	گرپڑنا	افتادگی افتاد		افتاد	می افتد	بیفت		افتان	افتادہ
افراختن	بلند کرنا			افراخت	می افرازد	بیفراز	افرازندہ	سرافراز	افراختہ
افروختن	روشن کرنا		افروزانیدن	افروخت	می افروزد	بیفروز	افروزندہ	افروزان عالم افروز	افروختہ
افزودن	بڑھنا بڑھانا	افزائش افزودہ		افزود	می افزاید	بیفزای	افزاینده	روزافزون نورافزا	افزودہ
افسردن	ٹھٹھرنا			افسرد	می افسرد				افسردہ
افگندن	ڈالنا	افگندگی		افگند	می افگند	بیفگن	افگنندہ	شیرافگن	افگندہ
انباردن	پاٹنا ڈھیر کرنا			انبارد	می انبارد	بینبار	انبارندہ		انبارده
انباشتن	پاٹنا ڈھیر کرنا			انباشت					انباشتہ
انداختن	ڈالنا پھینکنا	اندازہ انداز		انداخت	می اندازد	بینداز	اندازندہ	تیرانداز	انداختہ
اندوختن	جمع کرنا		اندوزانیدن	اندوخت	می اندوزد	بیندوز	اندوزندہ	غم اندوز	اندوختہ
اندیشیدن	سوچنا	اندیشہ		اندیشید	می اندیشد	بیندیش	اندیشندہ	دوراندیش	اندیشیدہ
انگیختن	اوٹھانا	انگیز انگیزش	انگیزانیدن	انگیخت	می انگیزد	بینگیز	انگیزندہ	فتنہ انگیز	انگیختہ

مصدر	معنی مصدر	حاصل مصدر	طریق تعدیہ	ماضی مطلق	حال	امر	اسم فاعل	اسم فاعل
آراستن	سوارنا	آرائش		آراست	می آراید	بیارای	آرائندہ	جہان آرا
آرامیدن	آرام کرنا آرام دینا	آرام آرامش آرامش راحت		آرامید	می آرامد	بیارام	آرامندہ	دلارام
آزردن	ستانا آزردہ ہونا	آزردگی آزار		آزرد	می آزارد	بیازار	آزارندہ	دل آزار
آزمودن	آزمانا	آزمائش		آزمود	می آزماید	بیازمای	آزمایندہ	کارآزما
آسودن	آرام کرنا آسودہ ہونا	آسائش آسودگی		آسود	می آساید	بیاسای	آسایندہ	
آفریدن	پیدا کرنا	آفرینش		آفرید	می آفریند	بیافرین	آفرینندہ	جہان آفرین
آگاہیدن	جتانا خبردار ہونا	آگاہی		آگاہید	می آگاہد	بیاگاہ		خداآگاہ
آگندن	بھرنا			آگند		اگن		
آلائیدن	آلودہ ہونا آلودہ کرنا	آلائش		آلائید	می آلاید	بیالای	آلایندہ	
آلودن	آلودہ ہونا	آلودگی		آلود				
آماسیدن	سوجنا	آماس		آماسید	می آماسد		آماسندہ	
آموختن	سیکھنا سکھانا	آموزش		آموخت	می آموزد	بیاموز	آموزندہ	ادب آموز آموزگار
آمیختن	ملنا ملانا	آمیزش		آمیخت	می آمیزد	بیامیز	آمیزندہ	مردم آمیز
آویختن	لٹکنا لٹکانا	آویزش	آویزانیدن	آویخت	می آویزد	بیاویز	آویزندہ	دل آویز

اسمای مشتقات	واحد غائب	جمع غائب	واحد حاضر	جمع حاضر	واحد متکلم	جمع متکلم
ماضی تمنائی معروف	آوردے	آوردندے			آوردمے	
ماضی تمنائی مجهول	آوردہ شدے	آوردہ شدندے			آوردہ شدمے	
مضارع معروف	آورد	آورند	آوری	آورید	آورم	آوریم
مضارع مجهول	آوردہ شود	آوردہ شوند	آوردہ شوی	آوردہ شوید	آوردہ شوم	آوردہ شویم
حال معروف	می آورد	مے آورند	مے آوری	مے آورید	مے آورم	مے آوریم
حال مجهول	آوردہ میشود	آوردہ میشوند	آوردہ میشوی	آوردہ میشوید	آوردہ میشوم	آوردہ میشویم
مستقبل معروف	خواہد آورد	خواہند آورد	خواہی آورد	خواہید آورد	خواہم آورد	خواہیم آورد
مستقبل مجهول	آوردہ خواہد شد	آوردہ خواہند شد	آوردہ خواہی شد	آوردہ خواہید شد	آوردہ خواہم شد	آوردہ خواہیم شد
امر معروف	بیارد	بیارند	بیاری	بیارید	بیارم	بیاریم
امر مجهول	بیاوردہ شود	بیاوردہ شوند	بیاوردہ شوی	بیاوردہ شوید	بیاوردہ شوم	بیاوردہ شویم
نهی معروف	نیارد	نیارند	میار	میارید	نیارم	نیاریم
نهی مجهول	نیاوردہ شود	نیاوردہ شوند	میاوردہ شوی	میاوردہ شوید	نیاوردہ شوم	نیاوردہ شویم
اسم فاعل	آورندہ زورآور	آورندگان آورندہا		اسم مفعول	آوردہ	آوردگان آوردہا

صرف صغیر

اسمای مشتقات	واحد غائب	جمع غائب	واحد حاضر	جمع حاضر	واحد متکلم	جمع متکلم
امر	بیاید	بیایند	بیا	بیائید	بیایم	بیائیم
نہی	نیاید	نیایند	میا	میائید	نیایم	نیائیم
اسم فاعل قیاسی	آینده	آیندگان				
مصدر متعدی	آوردن لانا	صرف کبیر			حاصل مصدر	آورد
ماضی مطلق معروف	آورد	آوردند	آوردی	آوردید	آوردم	آوردیم
ماضی مطلق مجهول	آورده شد	آورده شدند	آورده شدی	آورده شدید	آورده شدم	آورده شدیم
ماضی قریب معروف	آورده است	آورده اند	آورده	آورده اید	آورده ام	آورده ایم
ماضی قریب مجهول	آورده شده است	آورده شده اند	آورده شده	آورده شده اید	آورده شده ام	آورده شده ایم
ماضی بعید معروف	آورده بود	آورده بودند	آورده بودی	آورده بودید	آورده بودم	آورده بودیم
ماضی بعید مجهول	آورده شده بود	آورده شده بودند	آورده شده بودی	آورده شده بودید	آورده شده بودم	آورده شده بودیم
ماضی ناتمام معروف	مے آورد	مے آوردند	مے آوردی	مے آوردید	مے آوردم	مے آوردیم
ماضی ناتمام مجهول	آورده میشد	آورده میشدند	آورده میشدی	آورده میشدید	آورده میشدم	آورده میشدیم
ماضی احتمالی معروف	آورده باشد	آورده باشند	آورده باشی	آورده باشید	آورده باشم	آورده باشیم
ماضی احتمالی مجهول	آورده شده باشد	آورده شده باشند	آورده شده باشی	آورده شده باشید	آورده شده باشم	آورده شده باشیم

باب الف

مصدر لازم	آمدن	صرف کبیر				حاصل مصدر	آمد ادائی
اسمای مشتقات	واحد غائب	جمع غائب	واحد حاضر	جمع حاضر	واحد متکلم	جمع متکلم	
ماضی مطلق	آمد	آمدند	آمدی	آمدید	آمدم	آمدیم	
ماضی قریب	امده است	آمده اند	آمدۂ	آمده اید	آمده ام	امده ایم	
ماضی بعید	آمده بود	آمده بودند	آمده بودی	آمده بودید	آمده بودم	آمده بودیم	
ماضی ناتمام	می آمد	می آمدند	می آمدی	می آمدید	می آمدم	می آمدیم	
ماضی احتمالی	آمده باشد	آمده باشند	آمده باشی	آمده باشید	آمده باشم	آمده باشیم	
ماضی تمنائی	آمدی	آمدندے			آمدمے		
مضارع	آید	آیند	آئی	آئید	آیم	آئیم	
حال	مے آید	مے آیند	مے آئی	مے آئید	مے آیم	مے آئیم	
مستقبل	خواہد آمد	خواہند آمد	خواہی آمد	خواہید آمد	خواہم آمد	خواہیم آمد	

Masadir parsee

مصادر فارسی

یعنی صفوۃ المصادر

جو

تصنیف محمد مصطفےٰ خان مرحوم تھا

اسیکو

بہ ترتیب جدید عام مفید

حسب الحکم

جناب فیض مآب جان سی نسفیلڈ صاحب بہادر ایم اے

انسپکٹر مدارس سررشتۂ تعلیم ملک اودھ

پنڈت بشمبر ناتھ صاحب ہیڈ ماسٹر ضلع اسکول پرتاپگڈھ نے

واسطے استعمال مدارس کے بہ ترتیب پسندیدہ مرتب کیا

بار چہارم

مطبع منشی نول کشور واقع لکھنؤ میں مطبوع ہوا

اپریل سنہ ۱۸۸۳ء

Maṣādir i Fārsī.

Muḥammad Muṣṭafa Khān ibn
Muḥammad Raushan Khan
1882.

Persian C 72

~~49 C 72~~

Indian Institute, Oxford.

The Lucknow Sparks Library.

Presented

by

Munshi Newul Kishore.

49 C 72

